

Tavlen i Æresboligen på Carlsberg, som den så ud ved Bohrs død den 18. november 1962.

den fysiske natur, så længe det, man beskriver, bevæger sig langsomt i forhold til lysets hastighed eller er stort nok til, at man kan se bort fra virkningskvantet. Perspektivisme og kontekstualisme er således tæt forbundne. Valg af relativitetsteori i forhold til klassisk fysik eller valg af kvantemekanik i forhold til klassisk fysik beror på vort perspektiv på verden. Og perspektiver er ikke nødvendigvis subjektive, når de har med objektive forhold at gøre.

Nogle filosoffer er efterhånden blevet opmærksomme på perspektivismen som et grundvilkår for videnskabelig erkendelse. Menneskets erkendevner er opdelt og begrænset af synsvinkler. Ingenting lader sig begribe ved hjælp af én og kun én beskrivelse. En og samme ting kan altid forstås ud fra forskellige synsvinkler, og giver dermed anledning til forskellige beskrivelser, uden man kan sige, at den ene er mere korrekt end den anden. Hvad der fremstår rigtigt i en kontekst, fremstår måske forkert i en anden. Det er altid muligt at beskrive ting anderledes.

Også før kvantemekanikken havde man konstateret, at det er muligt at beskrive lys som bølger eller som partikler. Hvilken form, man bruger til at anskue lyset med, var meget afhængigt af, hvilke eksperimenter med lyset man ønskede at forstå. Det samme forhold viser sig endnu tydeligere i kvantemekanikken. Kvantemekanik og relativitetsteori giver snarere mere perspektivisme end mindre perspektivisme. Det er den lære, man kan drage af Bohrs atommodel og senere komplementaritetssynspunkt.